

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Septuagesima, & Dominicis sequentibus. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

quentibus Dominicis de eo narretur. Secundò, vt officium, & Responsorialia Dominicarum post Epiphaniam semel dicantur suo proprio tempore, nec omitantur omninò. De quibus Responsorijs è Psalmis meminit Amalar. *de Ord. Antiph. cap. 27.*

3 Dices: in prædicto casu, quodnam Semiduplex erit transferendum, vt eo die fiat de Dominica secunda post Epiphaniam? Respondeo, in Ecclesia vniuersali Festum S. Hylarij: transferendum erit in diem 23. Ianuarij, quidquid alij notant in Calendarijs, S. Hilario parcetes; quia in Rubrica propria dicitur: *Prima die post Octauam.* Videbatur tamen parcendum S. Hilario, qui in primis Vesperis participare solet de proprio die, in quo obiit, magis, quam S. Paulus Eremita, qui obiit infra Oct. Epiphaniæ; sed verba Rubricæ sunt attendenda simpliciter, quæ generatim posita sunt iustioribus de causis, & præsertim ad faciliorem executionem.

4 Quid si Festa omnia per Hebdomadam sint Duplicia? eo casu erit satis commemorationem fieri Dom. 2. in Sabbato, & omituntur Responsorialia de tempore.

5 Si Octaua celebretur in ea Hebdomada? tunc fiat prima die, de Feria, quia dies infra Oct. cedit Semiduplici, ergo & à fortiori etiam huic officio Dom. 2. sed omitteudq; tamen erunt Preces cum Suffragijs ratione Octauæ?

6 Epistolæ S. Pauli, quæ non possunt legi in primo Nocturno, seu in feriali officio, infra hoc tempus vsque ad Septuagesimam, eo anno omituntur: quia vnus liber omnium Epistolarum S. Pauli, tanquam vnus auctoris, reputatur; & antiquiores non legebant de Epistolis Pauli, nisi vsque ad eam, quam ille scripsit ad Ephesios, inclusiue.

7 Officium Dominicæ 3. vel 4. vel 5. vel 6. si post Epiphaniam minùs habeat locum, neque item post Pentecostem; de ea, quæ locum vllibi non habet, fiat officium in Sabbato, vel in alia Feria præcedenti, non ad libitum, sed impedito Sab-

bato ob Festum nouem Lectionum; & non trium B. Virginis: vel fiat commemoratio saltem in Sabbato, nè prorsus omittatur, vt in Rubr. *de Dominicis numero 5.* quæ remittit nos ad formam datam in num. 4. *ibidem.* Quod si in Feria prædicta fiat de Festo Semiduplici translato, satis erit, quòd in Sabbato fiat commemoratio Dominicæ, vt supra, ne translatum semiduplex sine necessitate adhuc ultra transferatur, vt decretum est in postrema recognitione Urbana Breuiarij; nulla enim est necessitas, quando saltem in Domin. 2. dicta sunt Responsorialia de tempore.

8 Dominicæ sextæ officium cum suo Euangelio est de nouo iure Pij V. in qua antiquiores reperebant officium Dominicæ quintæ post Epiphaniam.

De Septuagesima, & Dominicis sequentibus. Cap. I X.

1 **D**Eponitur in Septuagesima, *Alleluia*, bis eo cantato, & repetito in fine primarum Vesper. Dominicæ, ex Decreto Alex. II. vt ait Microl. *cap. 47.* & Baron. Ann. 1073. qui ritus in Martyrologio ad Primam pronuntiatur; & deponitur cum reduplicatione ad maiorem significationem, & emphasim.

2 *Alleluia*, significat Christum, sine quo nunc repræsentatur genus humanum, ob peccatum Adæ, de quo fit mentio principalis in Septuagesima, Rupert. *lib. 4. cap. 5.*

3 Pro, *Alleluia*, dicimus humiliori Latina lingua, *Laus tibi Domine*, &c. ex Alcuino; quia tempori congruit humilitas ob memoriã in peccati originalis. à Musicis pro, *Alleluia*, dicitur. *In æternum*, Io. Belet. *de diuin. offic. cap. 79.* sed à recitantis officium omittitur, *Alleluia*, in Antiphonis, vbi est, & eius loco nihil dicitur.

4 Inuitatorium, *Præoccupemus*: anticipatur in Septuagesima à Pio V. cum sit eiusdem rationis cum sequentibus Dominicis.

5 Lectiones de Genesi, ex decreto Gelasij,

lasi, & Ord. Romano. Responsorialia de eadem Genesi recitari iussit Alexand. II. ex Microl. loco citato, amotis alijs, quæ dicebantur cum *Allel.* cum non deceat (inquit Leo IX. de consecr. dist. 1. *Hiduo*) cantare, *Alleluia.* quando recolimus primi hominis casum in Lectionibus.

6 In Sexagesima dicuntur Responsorialia de Historia Noe, ex decreto Gregor. VII. teste Radulph. *propof.* 16. cum antea ex decreto Alex. II. repeterentur Responsorialia Septuagesimæ. Collecta Sexagesimæ non impedit commemorationem communem de Sancto Paulo in officio. Vide in Tomo 1. de Sexag. pag. 230. nu. 15.

7 In Quinquagesima Responf. de Abraham dici iussit Gregor. VII. ex Radulpho loco citato.

8 Datae sunt Antiphonæ propriae ad *Magnificat*, serè omnibus Ferijs Septuagesimæ, Sexagesimæ, & Quinquagesimæ; de quibus antiqui nihil dicunt. Si Antiphonas spectes, eæ propriae sūt; quia hæ Feriæ non sunt ita communes, vt aliæ per annum; neque ita propriae, vel Feriæ Aduentus, & Quadragesimæ, quarum Antiphonæ numquam omittuntur. si Ferias attendas, in Feria 6. nulla est Antiphona; quia saltem de S. Maria in Sabato fit in Vesp. à Capitulo. In Feria quinta Sexagesimæ, & item sexta in anno bissextili, dicuntur Antiphonæ, quæ in præcedentibus Ferijs fuerunt omisæ, si occurrat fieri de Sancto in iisdem; vel certè de Psalterio sumuntur; non autem de Ferijs Septuagesimæ, quarum Antiphonæ, si omittantur ob Festa Sanctorum, non resumuntur in sequenti Hebdomada: quod perperam scripsere aliqui in Calendarijs Ecclesiarum particularium: neque Rubrica de his Antiphonis posita ante Feriam V. Sexagesimæ se extendit vltra suam Hebdomadam. si verò numerum obserues Antiphonarum, mysterij aliquid fortasse inest, tum quia nouem eæ sunt omnes: tum quia inter eas certus quidam est gradus, non nisi congruus (ex maiorum saltem auctoritate, qui eas decreuerunt) vt nimirum quatuor Antiphonæ in Vesperis sint assignatæ Ferijs

Septuagesimæ, tres Ferijs Sexagesimæ, duæ Ferijs Quinquagesimæ.

De Feria quarta Cinerum. Cap. X.

1 **E**st priuilegiata hæc Feria, in qua occurrens quodcumque Duplex transfertur, ex Decreto Clemens. VI. Anno 1352. vt ego legi in Martyrologio M. S. antiquo, in Bibliotheca Fortunati Scacchi, Sacri Palatii Sacristæ, de sacris litteris optimè meriti: & habetur in Breuiar. edito Ven. 1549. quia eo die conuenit, vt populus Christianus pœnitentiæ publicæ det indicia.

2 Omnia ergo fiunt, vt in Quadragesima, ait Microl. *cap.* 49. & ad omnes Horas, inquit, *cap.* 50. genuflectimus, hoc est, dicuntur Preces: nam, quia nos augere debemus pensum seruitutis nostræ, præfertim in precibus, ex S. Gregor. relato à Radulph. *propof.* 16. hinc factum est ex eodem Radulph. quòd dicantur his diebus feriales Preces cum officio Psalmorum, Gradualium, & Pœnitentialium.

3 Due Orationes dicuntur quotidie in feriali officio, quarum secūda est Vesperarum propria; quia in Missa duæ item dicuntur super Populum, altera initio, altera in fine; cuius rei causam dedimus, cum de Missæ sacrificio, tomo priore.

4 Nondum dicuntur Vesperæ ante comestionem, vt reseruetur prerogatiua Dominicæ sequenti, quæ est caput Quadragesimæ, cuius primæ Vesperæ dicuntur in Choro ante cœnam; & deinceps idem fit in diebus ferialibus, ex Concil. Cabilon. de consecr. dist. 1. *solent.*

5 Dixi, ante cœnam, quia antiquitus soluebatur ieiunium hora cœnæ in Quadragesima post Vesperas; & licet horam anticipemus, retinemus tamen vocabulum cœnæ, cui benedicimus ea Prece, quæ adhibetur ad cœnam: *Edent pauperes, &c.* vt in fine dicitur Breuiarij, Quia verò non possumus ieiunare diebus, & noctibus, sicuti fecit Christus, ieiunemus saltem vsque ad horas diurnales inclusiuè, hoc est, dictis Vesperis, vt ait Archid. in *cap. solent, de consecr. cit.*

6 Extra